

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/96/2016
Identifikačné číslo spisu:	1206204153
Dátum vydania rozhodnutia:	27.04.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1206204153.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobkyne RUMMI s. r. o., so sídlom v Bratislave, Znievska 18, IČO: 35 768 142, zastúpenej Advokátska kancelária VALAŠIK & PARTNERS, s. r. o., so sídlom v Bratislave, ul. 29. augusta 5, v mene ktorej koná ako konateľ advokát JUDr. Matej Válašik, proti žalovanej T., so sídlom v Bratislave, Mlynské nivy 1, IČO: 31 320 155, v dovolacom konaní zastúpenej ČERNEJOVÁ & HRBEK, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Kýčerského 7, v mene ktorej koná ako konateľ JUDr. Milan Hrbek, o zaplatenie 133.622,29 eura s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 13C/181/2006, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 27. mája 2015 sp. zn. 2Co/365/2014, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 27. mája 2015 sp. zn. 2Co/365/2014 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 13. marca 2014 č. k. 13C/181/2006-446 pripustil, aby z konania vystúpila doterajšia žalobkyňa J. J. a na jej miesto ako žalobkyňa vstúpila do konania RUMMI s.r.o. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že mal preukázané splnenie podmienok uvedených v ustanovení § 92 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O. s. p.“ alebo „Občiansky súdny poriadok“), a to existenciu právnej skutočnosti, s ktorou právne predpisy spájajú prevod práva, o ktorom sa koná a súhlas vstupujúcej žalobkyne, na ktorú bolo právo prevezené. Návrhu na zmenu účastníkov konania preto podľa § 92 ods. 3 O. s. p. vyhovel.

2. Proti predmetnému rozhodnutiu súdu prvej inštancie podala žalovaná odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 27. mája 2015 sp. zn. 2Co/365/2014 tak, že ho odmietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že podľa § 92 ods. 3 O. s. p. (ne)súhlas žalovanej k návrhu žalobkyne na zmenu účastníka konania nemá právny význam. Žalovanej neprináleží právo podať odvolanie proti uzneseniu, ktorým sa takému návrhu žalobkyne vyhovel, lebo uznesením súdu prvej inštancie jej nebola spôsobená žiadna ujma na právach. Žalovaná tak nie je osobou subjektívne oprávnenou na podanie odvolania proti predmetnému rozhodnutiu súdu prvej inštancie a teda odvolanie

bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený [§ 218 ods. 1 písm. b) O. s. p.]. Odvolaciemu súdu neostalo preto iné, než odvolanie žalovanej odmietnuť.

3. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu napadla žalovaná dovolaním. Dovolanie odôvodnila tým, že sa jej postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom [§ 241 ods. 2 písm. a) O. s. p. v spojení s § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p.], ako aj tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Rozhodnutie odvolacieho súdu považovala za nedostatočne odôvodnené. Odvolací súd sa totiž nezaoberal jej zásadnými argumentmi uvedenými v odvolaní. Nestotožnila sa ani s názorom odvolacieho súdu, že nie je subjektívne oprávnená podať odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Žiadala preto rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, prípadne zrušiť aj rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k podanému dovolaniu navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej ako neprípustné odmietol.

5. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“ alebo „Civilný sporový poriadok“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 30. júni 2016, postupoval na základe úpravy prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže dovolanie v tejto veci bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho tu v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku rešpektujúc, že podľa § 470 ods. 2 C. s. p. procesné účinky dovolania podaného pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované aj po 30. júni 2016. Nevyhnutnosť takéhoto posudzovania vyplýva tiež zo základných princípov Civilného sporového poriadku, a to princípu spravodlivej ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán dovolacieho konania, ktoré začalo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a ods. 2 C. s. p.), a princípu ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

6. Najvyšší súd ako súd, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie dovolania a rozhodnutie o ňom ostala zachovaná aj po nadobudnutí účinnosti nových kódexov civilného procesného práva (v tejto súv. por. tiež § 10a ods. 1 O. s. p., § 35 C. s. p. aj nedostatok osobitnej úpravy v Civilnom mimosporovom poriadku, teda v zákone č. 161/2015 Z. z.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas k tomu oprávneným subjektom, zastúpeným advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je prípustné a súčasne aj dôvodné.

7. Dovoláním bolo možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

8. Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu boli upravené v ustanovení § 239 O. s. p. a § 237 O. s. p.

9. V preskúmvanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu bolo prípustné, ak ním bolo napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu [§ 239 ods. 1 písm. a) O. s. p.] alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska [§ 239 ods. 1 písm. b) O. s. p.]. Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. bolo dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) išlo o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky.

10. Dovolanie žalovanej smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým odmietol jej odvolanie ako podané neoprávnenou osobou. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu nevykazuje znaky ani jedného z uznesení uvedených v ustanoveniach vymenovaných vyššie. Prípustnosť dovolania preto podľa § 239 O. s. p. neprichádza do úvahy.

11. V súlade s ustanovením § 242 ods. 1 O. s. p., ktoré ukladalo dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťalo dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, bolo postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v písmenách a) až g) tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

12. Žalovaná procesné vady konania podľa § 237 ods. 1 písm. a) až e) a g) O. s. p. nenamietala a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení vyvodiť nemožno.

13. Vychádzajúc z obsahu žalovanou podaného dovolania a so zreteľom na žalovanou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či v prejednávanej veci (ne)bola žalovanej súdom odňatá možnosť konať pred ním [§ 237 ods. 1 písm. f) O. s. p.].

14. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). Procesným právom účastníka konania je aj právo, aby rozhodnutie súdu prvej inštancie, s ktorým nesúhlasí, bolo na základe jeho odvolania preskúmané odvolacím súdom. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie o odmietnutí odvolania z dôvodu, že bolo podané neoprávnenou osobou, ak záver odvolacieho súdu o tejto otázke nie je správny. Dovolací súd sa preto zaoberal predovšetkým správnosťou záveru odvolacieho súdu o absencii subjektívneho práva žalovanej podať odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie.

15. Podľa § 92 ods. 3 prvá veta O. s. p. platilo, že súd vyhovel návrhu, ak sa preukázalo, že po začatí konania nastala právna skutočnosť uvedená v odseku 2 a ak s tým súhlasil ten, kto mal vstúpiť na miesto navrhovateľa; súhlas odporcu alebo toho, kto mal vstúpiť na jeho miesto, sa nevyžadoval.

16. Vychádzajúc z citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku najvyšší súd konštatuje, že sa nestotožňuje s právnym názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého proti rozhodnutiu o pripustení zmeny účastníkov v zmysle ustanovenia § 92 ods. 3 O. s. p., nebola žalovaná oprávnenou osobou na podanie odvolania. Len z tej skutočnosti, že pre rozhodnutie podľa tohto ustanovenia sa nevyžadoval súhlas žalovanej, nemožno vyvodzovať nedostatok oprávnenia tohto subjektu na podanie odvolania proti tomuto procesnému rozhodnutiu. Pre rozhodnutie o pripustení zmeny účastníkov zákon vyžadoval splnenie viacerých predpokladov, správnosť posúdenia ktorých žalovaná mohla namietat práve v odvolaní proti takémuto rozhodnutiu, ktoré inak objektívne bolo prípustné (Občiansky súdny poriadok v § 202 ods. 3 a ani na inom mieste odvolanie proti nemu nevylučoval). Nedostatok oprávnenia na podanie odvolania žalovanej nemožno odôvodniť ani tým, že žalovaná si nemôže vyberať a ovplyvňovať svoje procesné postavenie. Okolnosť, že žalovaná sa svojmu procesnému postaveniu nemôže brániť sa premietne len do záveru, že podmienkou pripustenia zmeny účastníka konania nie je jej súhlas; možnosť napadnúť odvolaním uznesenie, ktorým súd zmenu účastníka konania pripustil, však týmto nie je dotknutá.

17. Ak teda dovolací súd odmietol odvolanie žalovanej smerujúce proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktorým tento vyhovel návrhu na zmenu účastníka konania na strane žalobkyne, ako podané

neoprávnenou osobou, ide o záver nesprávny. Takýmto rozhodnutím odvolací súd odňal žalovanej možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky v nadväznosti na uvedené, uznesenie odvolacieho súdu z 27. mája 2015 sp. zn. 2Co/365/2014 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 450 C. s. p.).

19. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.